

+

PALVELUMUOTOILUA KOULUILLE 2019-2020

KETTERÄ KOULU

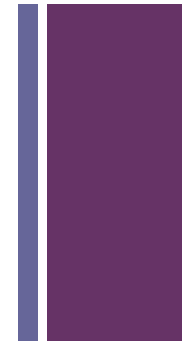
Tampereen kaupunki

TYÖNTEKIJÄKOKEMUKSEN PARANTAMINEN

Tampereen kaupungin OPS-agentit
Yrittäjyyskasvatus ja työelämätaidot
Johanna Lystilä

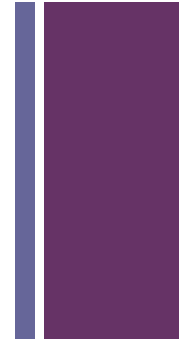
+ Palvelumuotoilun KETTERÄ KOULU-prosessi

- Koulu yhteiskunnallisena palveluna on jatkuvan muutoksen kohteena yhteiskunnan kehittyessä. Muutokset kohdistuvat väistämättä myös työhön ja siihen, miten työntekijä työnsä kokee ja mitä vaatimuksia hän työlle asettaa. Esimerkiksi OAJ on ottanut tämän lukuvuoden painopisteeksi työhyvinvoinnin, jotta opettajien työssäjaksaminen paranisi.
- Opettajan työ on perinteisesti nähty suhteessa asiakkaisiin hyvin autonomisena ammattina, mutta alaisen näkökulmasta voimakkaasti rehtorin johtamana toimintana. Koulut muuttuvat yhä moniammatillisemmiksi ja suuremmiksi yksiköiksi. Rehtorin työ painottuu yksiköiden kasvaessa enemmän hallinnollisen johtamisen suuntaan. Koulun sisäisen kehitystyön tulisi myös muuttua aidosti kaikkia koulun ammattiryhmiä kuuntelevaksi. Ongelmanratkaisun tulisi jalkautua enemmän työntekijöille johtoportaan sijaan.
- Palvelumuotoilun prosessissa työntekijäkokemuksen parantamisen vaihe keskittyy siihen, miten arjessa eniten yhteistä suunnittelutyötä (esim. luokka-aste-tiimit), voisivat kehittää omaa työtään omista konkreettisista tarpeista lähtien. Prosessissa painotetaan konkreettisten toimintamallien löytymistä koulun omaan arkeen sopiviksi.

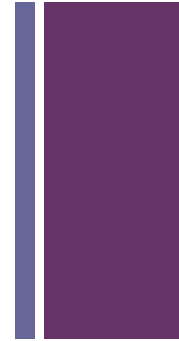
+ Miten prosessi alkaa?

- Alkukartoitus (puolistrukturoitu haastattelu, aikaa n. 10 min ks. Liite 1) sisältäen:
 - a) Työntekijöiden välinen viestintä (esim. viestintäkanavat)
 - b) Opetustyön ulkopuolisten työtehtävien jakautuminen
 - c) Työntekijän omat odotukset työlle
 - d) Vuorovaikutustilanteet työntekijöiden välillä (esim. opettajanhuoneessa ja kokouksissa)
 - e) Työntekijöiden oma motivaatio työpaikan toiminnan kehittämiseksi

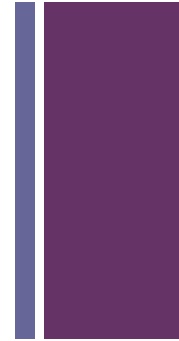
+ Mitä KETTERÄ KOULU-palvelumuotoilukokonaisuus siis pitää sisällään?

- Alkukartoituksen ja sen analysoinnin: mikä on työntekijöiden todellinen kokemus omasta työstä ja missä ovat todelliset kehittämisen tarpeet? Vie aikaa kokouksen yhteydessä n. 10 minuuttia. Palautetaan nimettömänä.
- Palvelumuotoilun design sprint-tyylistä (ketterän kehittämisen menetelmät) työskentelyä koulun todellisten kehittämiskohteiden parissa. Pajojen määrä sovittavissa. Yhden pajan aika=1,5h
- Koonti design sprintin tuotoksista ja palvelumuotoilijan ehdotukset käytännön tasolle vietävästä toiminnasta työntekijöiden ajatusten pohjalta.

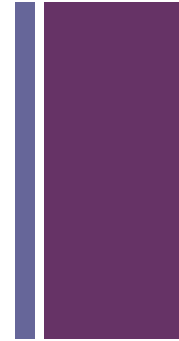
+ Mitä palvelumuotoilukokonaisuuteen ei kuulu?

- Esimiehen toiminnan syvällistä arviointia.
- Loputonta vatulointia siitä, miten esimies voisi ratkaista työpaikalla ilmeneviä ongelmia tehokkaammin.
- Kalvosulkeisia ja pitkiä teoreettisia esitelmiä työelämän lainalaisuuksista.

+ Mitä koulunne voisi KETTERÄ KOULU-palvelumuotoiluprosessilla saavuttaa?

- Käytännön tasolla toimivia ratkaisuja käytännön tasolla oleviin ongelmiin.
- Uutta potkua koulun kehittämiseen työntekijävetoisesti.
- Vähemmän johtoportaan toiminnan vatvomista ja enemmän omaa vastuunottoa omasta työstä ja työtavoista.
- Yksittäisen opettajan tasolla herättää motivaatiota oman työnsä kehittämiseen ja aktiivisemmän roolin ottamiseen työyhteisössä.

+ Kiinnostuitko ja näet, että koulunne voisi hyötyä tällaisesta toiminnasta?

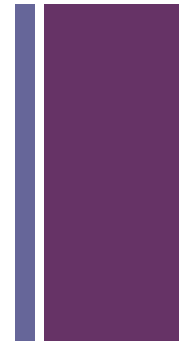
- Ota yhteyttä Tampereen kaupungin OPS-agenttiin Johanna Lystilään (KM luokanopettaja, palvelumutoilija)

E-mail:

johanna.lystila@tampere.fi

Puh: 050-3257149

Ota rohkeasti yhteyttä, muokataan yhdessä koululenne sopiva kokonaisuus.

LIITE 1

Alkukartoitus: Ketterä koulu

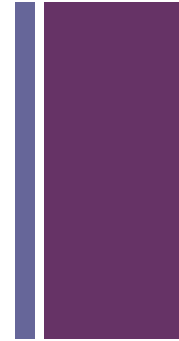
1) Jakaantuvatko opetustyön ja sen suunnittelun ulkopuoliset työtehtävät koulussanne mielestäsi tasaisesti?

- a) Jakaantuvat tasaisesti
- b) Jakaantuvat melko tasaisesti
- c) Eivät kovinkaan tasaisesti
- d) Eivät yhtään tasaisesti

2) Teetkö mielestäsi opetustyön ja sen suunnittelun ulkopuolista työtä (koulua yhteisesti palvelevaa työtä)

- a) Enemmän kuin muut
- b) Saman verran kuin muut
- c) Vähemmän kuin muut

kuin muut luokka-asteesi opettajat?

3) Oletko mielestäsi tietoinen mitä opetustyön ulkopuolista työtä muut saman luokka-asteen opettajat hoitavat?

- a) Olen tietoinen
- b) En ole tietoinen

4) Tehdäänkö mielestäsi koulussanne päätöksiä "käytäväpuheilla", niin että vain osa henkilöstöstä osallistuu suunnitteluun ja päätöksentekoon?

- a) Usein
- b) Joskus
- c) Ei ollenkaan

5) Mikä on mielestäsi työyhteisönne ensisijainen viestintäkanava (eli mitä seuraat tiiviimmin ja helpoiten)

- a) Whatsup
- b) Sharepoint
- c) Sähköposti
- d) Tekstiviestit
- e) Helmi-viestit
- f) Käytävällä/opehuoneessa juttelu
- g) Muu, mikä.....

+ Jos haluaisit sen olevan joku muu kuin mikä se nyt on, mikä

.....

6) Onko tunnelma opettajanhuoneessa mielestäsi useimmiten

- a) Tehokas ja järjestelmällinen
- b) Hajanainen ja töksähtelevä
- c) Rento ja rönsyilevä
- d) Rauhallinen ja hyvin organisoitu
- e) Muutamien henkilöiden monologeihin perustuva tilanne
- f) Kireä ja klikkiytynyt
- g) Kiireinen sekoilu
- h) Muu, mikä.....

+ Jos saisit valita millainen tunnelma olisi, minkä valitsisit (kirjain)

.....

7) Onko sinulla työpaikallasi kollegaa, jonka kanssa voit helposti tehdä halutessasi yhteistyötä?

- a) On
- b) Ei

8) Jos työyhteisönne kehitystyöhön annetaan aikaa työajan puitteissa, kuinka motivoitunut olet kehittämään työyhteisöänne?

- a) Olen hyvin innostunut työyhteisön toiminnan parantamisen suhteen
- b) Olen varovaisen utelias työyhteisön toiminnan parantamisen suhteen
- c) Näen kehitystyön välttämättömänä
- d) Minua ei kiinnosta yhtään/ei voimavaroja

9) Mitkä seuraavista väittämistä kuvaavat omaa näkemystä työstäsi (voit valita useita vaihtoehtoja)?

- a) Työni on melko monotonista.
- b) Työssäni on riittävästi vaihtelua.
- c) Työni on tehokasta ja aikaa ei haaskannu turhiin asioihin.
- d) Työni on liian säädeltyä hallinnon puolelta.
- e) Saan vapaasti suunnitella työni toteuttamista.
- f) Rehtorin valvontaa on työni toteuttamisen suhteen riittävästi, muttei liikaa.
- g) Uskon, että minulla on työssäni mahdollisuus kehittyä ja saada rakentavaa palautetta esimieheltäni ja kollegoiltani.
- h) Annan itse palautetta myös kollegoille rakentavasti.
- i) Työpanokseni on tärkeä osa koulumme yhteisön toimintaa.

10) Työni tarjoaa minulle seuraavia asioita (valitse niin monta kuin katsot tarpeelliseksi):

- a) Käytännön tasolla mukavaa (koulun ja luokan tilat, opettajien sosiaalitilat)
- b) Turvallisuutta (taloudellista ja fyysistä)
- c) Sosiaalista hyväksyntää (olen hyväksytty osa yhteisöä)
- d) Itseluottamuksen ja ammatillisen minäkuvan vahvistumista (olen pätevä ja minua kuunnellaan yhteisössä)
- e) Ammatillisen- ja persoonaan liittyvän minäkuvan vahvistuminen (työni kautta minulla on mahdollisuus kasvaa ja kokea olevani tärkeä ja aktiivinen osa yhteisöä.)

+ Mille tasolle haluaisit työssäsi päästä?.....